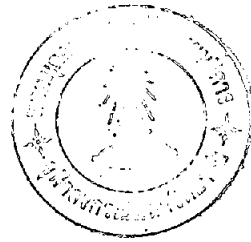

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยเสนอผลของการวิจัยโดยได้แบ่งเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 เป็นการเสนอในรูปแบบตาราง แสดงจำนวนร้อยละของสถานะภาพส่วนบุคคล เกี่ยวกับอายุ อาชีพ และการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นการเสนอผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของความรู้ ความเชื่อ การปฏิบัติเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนคลอด และอาการแทรกซ้อนของเต้านมภายหลังคลอด ในมารดาในกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสาธิตและฝึกปฏิบัติ (กลุ่มทดลอง) กับมารดาในกลุ่มที่ไม่ได้รับการสอน (กลุ่มควบคุม) โดยเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย และการทดสอบค่าที

ตอนที่ 3 เป็นการเสนอผลการเปรียบเทียบความแตกต่างในกลุ่มมารดาที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสาธิตและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับตัวแปรทางด้านระดับการศึกษา อาชีพ และจำนวนครั้งของการปฏิบัติที่ต่างกัน ในด้านความรู้ ความเชื่อ การปฏิบัติเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนคลอด และอาการแทรกซ้อนภายหลังคลอด โดยนำเสนอในรูปแบบตาราง เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย และการทดสอบค่าที

การแบ่งกลุ่มมารดาที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสาธิต และฝึกปฏิบัติออกเป็น กลุ่มที่มีการปฏิบัติมากครั้ง และปฏิบัติน้อยครั้งนั้น แบ่งโดยการคำนวณหาค่ามัธยฐาน ซึ่งได้ค่าเท่ากับ 26 ดังนั้น กลุ่มที่มีการปฏิบัติมากครั้งมีจำนวน 31 คน และกลุ่มที่มีการปฏิบัติน้อยครั้งมีจำนวน 29 คน (ดูรายละเอียดในภาคผนวก)

ตอนที่ 1 สถานะภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งแสดงในตาราง

ตารางที่ 1 ร้อยละของอายุมารคากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

อายุ (ปี)	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		รวม	
	N	%	N	%	N	%
15 – 19	11	18.33	18	30	29	24.17
20 – 24	42	70	37	61.67	79	65.83
25 – 29	7	11.67	5	8.33	12	10
รวม	60	100.00	60	100.00	120	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า มารคากลุ่มตัวอย่างเป็นมารคาที่อยู่ในกลุ่มอายุ 15 – 19 ปี 24.17 % และมีมารคาในกลุ่มอายุ 20 – 24 ปี 65.83 % และเป็นมารคาในกลุ่มอายุ 25 – 29 ปีเพียง 10 % เท่านั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ร้อยละของระดับการศึกษาของมารดาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ระดับการศึกษา	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		รวม	
	N	%	N	%	N	%
การศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4	31	51.67	39	65	70	58.33
การศึกษาสูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	29	48.33	21	35	50	41.67
รวม	60	100.00	60	100	120	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่ามารดากลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาชั้น ป. 4 58.33 % และกลุ่มที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าชั้น ป. 4 41.67 % สำหรับในกลุ่มทดลอง มารดาที่มีระดับการศึกษา ป. 4 51.67 % และมารดาที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า ป. 4 48.33 % ในกลุ่มควบคุม มีมารดาที่มีระดับการศึกษา ป. 4 65 % และสูงกว่า ป. 4 35 %

ตารางที่ 3 ร้อยละของอาชีพมารดาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

อาชีพ	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		รวม	
	N	%	N	%	N	%
อาชีพในบ้าน	35	58.33	32	53.33	67	55.83
อาชีพนอกบ้าน	25	41.67	28	46.67	53	44.17
รวม	60	100.00	60	100.00	120	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า มารดากลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพในบ้าน 55.83 % และมีอาชีพนอกบ้าน 44.17 % ซึ่งแยกออกเป็นมารดาในกลุ่มทดลอง ที่มีอาชีพในบ้าน 58.33 % อาชีพนอกบ้าน 41.67 % มารดาในกลุ่มควบคุมมีอาชีพในบ้าน 53.33 % อาชีพนอกบ้าน 46.67 %

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบความแตกต่างในด้านความรู้ ความเชื่อ การปฏิบัติ เกี่ยวกับการเตรียมเต้านมมารดาคลอด และอาการแทรกซ้อนของเต้านมภายหลังคลอดระหว่างกลุ่มมารดาที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสาธิต และมีปฏิบัติ (กลุ่มทดลอง) กับกลุ่มมารดาที่ไม่ได้รับการสอน (กลุ่มควบคุม) ด้วยการใช้การทดสอบค่าที (t - test) ดังแสดงในตารางที่

4 - 6

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยโดยส่วนรวมในด้านความรู้ ความเชื่อ และการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการเตรียมเต้านมมารดาคลอดในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

	จำนวนข้อรายการ ที่ใช้ทดสอบ	คะแนน เต็ม	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t
			N = 60		N = 60		
			\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. ความรู้	10	10	8.85	1.78	5.65	1.74	10.00*
2. ความเชื่อ	10	30	28.38	2.07	27.47	2.83	1.06
3. การปฏิบัติ	7	7	7.00	0	3.15	1.07	32.08*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 t = 1.98

จากตารางที่ 4 พบว่า เมื่อทดสอบค่าที (t - test) แล้ว คะแนนเฉลี่ยของมารดาในด้านความรู้และการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับทางด้านความเชื่อนั้น ปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กลุ่มทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุม คือ ได้คะแนนเฉลี่ย 8.85 จากคะแนนเต็ม 10 จึงแสดงให้เห็นว่ากลุ่มทดลองได้รับความรู้อยู่ในระดับสูง เช่นเดียวกับการปฏิบัติ ซึ่งกลุ่มทดลองได้ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม และอยู่ในระดับ

ก็มาก ส่วนในด้านความเชื่อมั่น ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้คะแนนสูงคือ 28.38 และ 27.47 จากคะแนนเต็ม 30 แสดงว่ามีความเชื่อในทางบวกต่อการเตรียมตัวนมของมารดา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความเชื่อระหว่างกลุ่มทดลอง
กลุ่มควบคุม ในเรื่องการเตรียมเต้านมมารดาคลอด โดย
แยกเป็นรายข้อ

ความเชื่อของมารดาต่อการ เตรียมเต้านมก่อนคลอด	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t
	N = 60		N = 60		
	\bar{X}	S	\bar{X}	S	
1. การเตรียมเต้านมไม่จำเป็นเพราะธรรมชาติ ได้เตรียมไว้พร้อมแล้ว	3.00	0	2.70	0.72	4.28*
2. การเตรียมเต้านมจะกระตุ้นให้เป็นมะเร็งได้	2.71	0.55	2.63	0.71	-1.00
3. การเตรียมเต้านมจะทำให้ทารกหย่อนยานได้	2.36	0.86	2.15	0.99	1.75
4. มารดาจะมีความมั่นใจมากขึ้นว่าสามารถให้นม แก่บุตรได้นานถ้าได้เตรียมเต้านมก่อนคลอด	3.00	0	3.00	0	0
5. การนวดคลึงเต้านมจะทำให้มีน้ำนมน้อย	3.00	0	3.00	0	0
6. การดึงหัวนมให้ยืดออกจะทำให้เสีย ทรวงอก	2.30	0.86	2.05	0.90	2.08*
7. การเตรียมเต้านมเป็นสิ่งที่น่าอาย	2.98	0.12	2.96	0.25	0.50
8. การเตรียมเต้านมจะทำให้ญาติพี่น้องและสามี เกิดการเข้าใจผิด และคิดรังเกียจ	3.00	0	3.00	0	0
9. สนับสนุนให้มารดาทุกคน ได้เตรียมเต้านม ก่อนคลอด	3.00	0	3.00	0	0
10. การเตรียมเต้านมถือว่าเป็นการเตรียม พร้อมที่จะเป็นแม่ที่ดีอย่างหนึ่งเพื่อลูก	3.00	0	3.00	0	0
รวม	28.38	2.07	27.47	2.83	1.06

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่า ความเชื่อของมารดาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นข้อที่ว่า การเตรียมเต้านมไม่จำเป็น เพราะธรรมชาติได้เตรียมให้พร้อมแล้ว และข้อที่ว่า การดึงหัวนมให้ยื่นออกมาจะทำให้เสียทรงหน้าอก ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อนึ่ง จะเห็นว่าคะแนนเฉลี่ยของความเชื่อของมารดาทั้งสองกลุ่มได้ค่าคะแนนสูงเป็นที่น่าพอใจ เพราะต่างก็มีความเชื่อในเชิงบวกต่อการเตรียมเต้านมทั้งสองกลุ่ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของอาการแทรกซ้อนในวันที่ 3 หลัง
คลอดของมารดาในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

อาการแทรกซ้อนหลังคลอด	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม		t
	N = 60		N = 60		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. สังเกตความแข็งของเต้านมเกิดขึ้นมากน้อย อย่างไร	0.68	0.46	1.01	0.50	8.25*
2. สังเกตการเคลื่อนไหวของเต้านมได้มากน้อย อย่างไร	0.45	0.50	0.90	0.43	4.50*
3. สัมผัสความรู้สึกเจ็บที่เต้านมขณะให้นมบุตร	0.50	0.50	0.85	0.36	7.00*
4. สังเกตการขยายตัวของทรวงอก	1.00	0.82	2.00	0.97	8.30*
5. สังเกตอาการบอบซ้ำของหัวนม	0	0	0	0	0
6. สัมผัสความรู้สึกเจ็บที่หัวนมขณะให้นมบุตร	0.35	0.48	0.8	0.4	7.5*
7. เต้านมคัดมากจนหัวนมถูกดึงรั้งหดรัดลง	0	0	0	0	0
8. นิ้วหนึ่งบางลงมองเห็นรอยเส้นเลือดเด่นชัด	0	0	0	0	0
9. คลำพบคอมัน้ำเหลืองใต้รักแร้	0	0	0	0	0
10. ความสามารถในการให้นมบุตรมากน้อย อย่างไร	2.11	0.61	2.91	0.27	13.3*

* นัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า อาการแทรกซ้อนในวันที่ 3 หลังคลอดของมารดาในกลุ่มตัวอย่างนั้น มารดาส่วนมากมีอาการแทรกซ้อนเกิดขึ้นในระดับน้อย และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ ยกเว้นข้อที่ว่า สังเกตดูอาการบอบช้ำของตัวนมเต้านมคัดมากจนหัวนมถูกดึงรั้งให้หดรัดลง ผิวหนังบางลงมากจนมองเห็นรอยเส้นเลือดชัดเจน และการคลำพบต่อมน้ำเหลืองใต้รักแร้ที่ไม่พบว่ามีอาการแทรกซ้อนเกิดขึ้นเลย ซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของประสิทธิผลของการสอนด้วยวิธีสาธิตและการฝึกปฏิบัติในมารคากลุ่มทดลองตามตัวแปรต่าง ๆ คือ ระดับการศึกษา อาชีพ และจำนวนครั้งของการปฏิบัติ ดังแสดงในตารางที่ 7 - 15

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของมารคาในกลุ่มทดลองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในด้านความรู้ ความเชื่อ และการปฏิบัติในการเตรียมเต้านมมารคาก่อนคลอด

	จำนวนข้อ รายการที่ ใช้ทดสอบ	คะแนน เต็ม	การศึกษา ป. 4		สูงกว่า ป. 4		t
			\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. ความรู้	10	10	8.06	2.14	9.69	0.60	4.40*
2. ความเชื่อ	10	30	28.39	2.27	28.24	1.88	0.30
3. การปฏิบัติ	7	7	7	0	7	0	0

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยทางด้านความเชื่อ และการปฏิบัติไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับทางด้านความรู้ พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับคะแนนเฉลี่ยของมารคากลุ่มทดลอง ที่มีระดับการศึกษา ป. 4 ได้ค่าคะแนน 8.06 ส่วนมารคาที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า ป. 4 ได้ค่าเฉลี่ย 9.69 จากคะแนนเต็ม 10 ซึ่งแสดงว่ามารคาทั้งสองกลุ่มนี้มีความรู้เกี่ยวกับการเตรียมเต้านมมารคาเพื่อเลี้ยงบุตรอยู่ในระดับสูง สำหรับด้านความเชื่อมารคาที่มีระดับการศึกษา ป. 4 ได้คะแนนเฉลี่ย 28.39 ส่วนมารคาที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า ป. 4 ได้คะแนนเฉลี่ย 28.24 ซึ่งอยู่ในระดับที่มีความเชื่อในเชิงบวกต่อการเตรียมเต้านมทั้งสองกลุ่ม สำหรับทางด้านการปฏิบัติมารคาทั้งสองกลุ่มได้คะแนนเฉลี่ยสูงเท่ากัน และอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

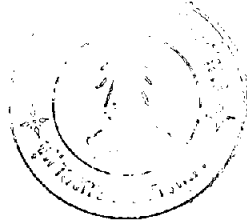
ตารางที่ 8 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความเชื่อของมารดาในกลุ่มทดลองที่มีระดับการศึกษาต่างกันในเรื่องการเตรียมเต้านมมารดาก่อนคลอดโดยแยกเป็นรายข้อ

ความเชื่อต่อการเตรียมเต้านมก่อนคลอด	การศึกษา ป.4		การศึกษา สูงกว่า ป. 4		t
	N = 31		N = 29		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. การเตรียมเต้านมไม่จำเป็นเพราะธรรมชาติเตรียมไว้พร้อมให้แล้ว	3.00	0	3.00	0	0
2. การเตรียมเต้านมจะกระตุ้นให้เป็นแม่แรงได้	2.70	0.64	2.79	0.41	-0.66
3. การเตรียมเต้านมจะทำให้ทารกหย่อนยาน	2.32	0.9	2.24	0.83	0.37
4. มารดาจะมีความมั่นใจว่าสามารถให้นมลูกได้นาน ถ้าได้เตรียมเต้านม	3.00	0	3.00	0	0
5. การนวดคลึงเต้านมจะทำให้มีน้ำนมลดลง	3.00	0	3.00	0	0
6. การดึงหัวนมให้ยืดออกมาจะทำให้เสียทรวงทรง	2.35	0.90	2.24	0.83	0.51
7. การเตรียมเต้านมเป็นสิ่งที่น่าอาย	3.00	0	2.96	0.18	1.33
8. การเตรียมเต้านมจะทำให้ญาติพี่น้องและสามีเกิดเข้าใจผิด และคิดรังเกียจ	3.00	0	3.00	0	0
9. สนับสนุนให้มารดาทุกคนควรได้เตรียมเต้านมก่อนคลอด	3.00	0	3.00	0	0
10. การเตรียมเต้านมถือเป็นการเตรียมพร้อมเป็นแม่ที่ดีอย่างหนึ่งเพื่อลูก	3.00	0	3.00	0	0
รวม	28.39	2.27	28.24	1.88	0.30

จากตารางที่ 8 พบว่า ความเชื่อของมารดาที่มีระดับการศึกษา ป. 4 และระดับการศึกษาสูงกว่า ป. 4 ในกลุ่มทดลองทั้ง โดยส่วนรวมและเป็นรายข้อ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของการแทรกซอนในวันที่ 3 หลัง
คลอดของมารดาในกลุ่มทดลองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

อาการแทรกซอนหลังคลอด	การศึกษา ป.4		สูงกว่า ป. 4		t
	N = 31		N = 29		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. สังเกตความแข็งของ เต้านมมีมากน้อยอย่างไร	0.80	0.47	0.62	0.49	1.53
2. สังเกตความเคลื่อนไหวของ เต้านมได้มากน้อย อย่างไร	0.54	0.50	0.48	0.34	0.55
3. ความรู้สึกเจ็บที่เต้านมขณะให้นมบุตร	0.48	0.50	0.55	0.50	-0.56
4. การขยายตัวของทรวงอกมากน้อยอย่างไร	1.06	0.89	0.89	0.81	0.80
5. สังเกตดูอาการบอบช้ำเฉพาะที่หัวนม	0	0	0	0	0
6. ความรู้สึกเจ็บที่หัวนมขณะให้นมบุตร	0.32	0.47	0.37	0.49	-0.42
7. เต้านมคัดมากจนหัวนมถูกดึงรั้งหดรัดลง	0	0	0	0	0
8. ผิวหนังบางลงจนมองเห็นรอยเส้นเลือดชัดเจน	0	0	0	0	0
9. คลำพบต่อมน้ำเหลืองโตที่รักแร้	0	0	0	0	0
10. ความสามารถในการให้นมบุตรได้มากน้อย อย่างไร	2.22	0.56	2.00	0.65	1.46

จากตารางที่ 9 พบว่า มารดาในกลุ่มทดลองที่มีการศึกษาระดับชั้น ป. 4 และ
สูงกว่า ป. 4 นั้น มีอาการแทรกซอนในวันที่ 3 หลังคลอด น้อย และไม่มี ความแตกต่าง
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของความรู้ ความเชื่อ และการปฏิบัติในการเตรียมตัวมารดาในกลุ่ม ทดลองที่มีอาชีพต่างกัน

	จำนวนข้อ รายการที่ ใช้ทดสอบ	คะแนน เต็ม	อาชีพในบ้าน		อาชีพนอกบ้าน		t
			N = 35		N = 25		
			\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. ความรู้	10	10	8.68	1.71	9.08	1.89	0.95
2. ความเชื่อ	10	30	28.03	2.24	28.72	1.79	1.40
3. การปฏิบัติ	7	7	7.00	0	7.00	0	0

จากตารางที่ 10 พบว่า มารดาในกลุ่มทดลองที่มีอาชีพในบ้าน มีคะแนนเฉลี่ยทางด้านความรู้ ความเชื่อ และการปฏิบัติไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

สำหรับค่าคะแนนเฉลี่ยทางด้านความรู้ของมารดาที่มีอาชีพในบ้าน ได้ 8.68 และมารดาที่มีอาชีพนอกบ้านได้ค่าคะแนนเฉลี่ยทางด้านความรู้ 9.08 ซึ่งอยู่ในระดับสูงทั้งสองกลุ่ม ทานองเดียวกันกับทางด้านการปฏิบัติมารดาที่มีอาชีพในบ้านและอาชีพนอกบ้านได้ค่าคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน และอยู่ในเกณฑ์การปฏิบัติดีมาก สำหรับด้านความเชื่อถึงแม้ค่าจะไม่เท่ากัน แต่ไม่แตกต่างกัน คือ ในมารดาที่มีอาชีพในบ้านได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 28.03 และมารดาที่มีอาชีพนอกบ้านได้ค่าคะแนนเฉลี่ย 28.72 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่มีความเชื่อในเชิงบวก

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความเชื่อของมารดาในกลุ่มทดลองที่มีอาชีพต่างกัน ในเรื่องการเตรียมเต้านมมารดา ก่อนคลอด โดยแยกเป็นรายข้อ

ความเชื่อต่อการเตรียมเต้านมก่อนคลอด	อาชีพในบ้าน		อาชีพนอกร้าน		t
	N = 35		N = 25		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. การเตรียมเต้านมไม่จำเป็นเพราะธรรมชาติได้เตรียมไว้แล้ว	3.00	0	3.00	0	0
2. การเตรียมเต้านมจะกระตุ้นให้เกิดเป็นมะเร็งได้	2.62	0.64	2.92	0.27	-2.26*
3. การเตรียมเต้านมทำให้ทรงอกหย่อนยาน	2.25	0.88	2.40	0.81	-0.67
4. ถ้าเตรียมเต้านมแล้วแม่จะมีความมั่นใจมากขึ้นว่าสามารถให้นมลูกได้นานเท่าที่ต้องการ	3.00	0	3.00	0	0
5. การนวดคลึงเต้านมจะทำให้หน้ามนน้อยลง	3.00	0	3.00	0	0
6. การดึงบีบหัวนมจะทำให้เสียทรวงทรง	2.20	0.90	2.44	0.82	-1.07
7. การเตรียมเต้านมเป็นสิ่งที่น่าอาย	3.00	0	2.96	0.20	1.28
8. การเตรียมเต้านมจะทำให้สามีและญาติพี่น้องเกิดความเข้าใจผิดและรังเกียจ	3.00	0	3.00	0	0
9. มารดาทุกคนควรได้เตรียมเต้านม	3.00	0	3.00	0	0
10. การเตรียมเต้านมเป็นการเตรียมตัวของแม่ที่ค้อย่างหนึ่งเพื่อลูก	3.00	0	3.00	0	0
รวม	28.03	2.24	28.72	1.79	1.40

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 11 พบว่า ความเชื่อของมารคาที่มีอาชีพนอกบ้าน
ในกลุ่มทดลองต่อเรื่องการเตรียมเต้านมโดยส่วนรวม และเป็นรายข้อแล้ว ไม่มีความแตกต่าง
กัน ยกเว้นข้อที่ว่า การเตรียมเต้านมจะกระตุ้นทำให้เกิดเป็นมะเร็งได้ ที่มีความแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของอาการแทรกซ้อนในวันที่ 3 หลังคลอด ของมารดาในกลุ่มทดลองที่มีอาชีพต่างกัน

อาการแทรกซ้อนหลังคลอด	อาชีพในบ้าน		อาชีพนอกบ้าน		t
	N = 35		N = 25		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. สังเกตความแข็งของเต้านมมีมากน้อยอย่างไร	0.74	0.44	0.60	0.57	1.09
2. สังเกตการเคลื่อนไหวน้ำนมของเต้านมได้มากน้อยอย่างไร	0.45	0.50	0.48	0.50	0.23
3. ความรู้สึกเจ็บที่เต้านมขณะให้นมบุตร	0.45	0.50	0.60	0.50	1.15
4. การขยายตัวของทรวงอกมากน้อยอย่างไร	0.97	0.74	1.04	0.97	0.32
5. สังเกตดูอาการบวมซ้ำเฉพาะที่หัวนม	0	0	0	0	0
6. ความรู้สึกเจ็บที่หัวนมขณะให้นมบุตร	0.35	0.48	0.44	0.50	1.04
7. เต้านมคัดมากจนหัวนมถูกดึงรั้งหกลิ้นลง	0	0	0	0	0
8. ผิวหนังบางลงจนมองเห็นรอยเส้นเลือดชัดเจน	0	0	0	0	0
9. คลำพบก้อนน้ำเหลืองใต้รักแร้	0	0	0	0	0
10. ความสามารถในการให้นมบุตรได้มากน้อยอย่างไร	2.14	0.55	2.04	0.67	0.64

จากตารางที่ 12 พบว่า อาการแทรกซ้อนที่เกิดขึ้นกับมารดาในกลุ่มทดลองที่มีอาชีพในบ้านและอาชีพนอกบ้านในวันที่ 3 หลังคลอด นั้น ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของด้านความรู้ ความเชื่อ การปฏิบัติ ของมารดาในกลุ่มทดลองที่มีจำนวนครั้งของการปฏิบัติแตกต่างกัน

	จำนวนข้อ รายการที่ ใช้ทดสอบ	คะแนน เต็ม	การปฏิบัติมากครั้ง N = 31		การปฏิบัติน้อยครั้ง N = 29		t
			\bar{X}_1	S_1	\bar{X}_2	S_2	
1. ความรู้	10	10	8.90	1.92	8.79	1.65	0.24
2. ความเชื่อ	10	30	28.97	1.97	27.62	1.99	2.87 *
3. การปฏิบัติ	7	7	7.00	0	7.00	0	0

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 พบว่า มารดากลุ่มทดลองที่มีการปฏิบัติมากครั้ง และการปฏิบัติ
น้อยครั้งมีความรู้ และการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน แต่ด้านความเชื่อ นั้น พบว่า แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มารดาที่มีการปฏิบัติมากครั้ง ได้ค่าคะแนนเฉลี่ยทางด้านความรู้ 8.90 และ
มารดาที่มีการปฏิบัติน้อย ได้ค่าเฉลี่ย 8.79 ซึ่งต่างก็อยู่ในระดับสูงเหมือนกัน เช่นเดียวกับ
ทางด้านปฏิบัติ มารดาทั้งสองกลุ่มได้ค่าคะแนนการปฏิบัติสูงสุดเหมือนกัน สำหรับทางด้าน
ความเชื่อ มารดาที่มีการปฏิบัติมาก ได้ค่าเฉลี่ย 28.97 ส่วนมารดาที่มีการปฏิบัติน้อย ได้
ค่าคะแนนเฉลี่ย 27.62 ซึ่งต่างอยู่ในเกณฑ์สูงและมีความเชื่อที่มีผลบวกต่อการเตรียม
เต้านมมารดาเพื่อใช้เลี้ยงบุตร

หมายเหตุ การปฏิบัติมากครั้ง หมายถึงการปฏิบัติของมารดาที่มากกว่า
มัธยฐานของการปฏิบัติซึ่งมีค่าเท่ากับ 26 เท่านั้นเองเดียวกัน การปฏิบัติน้อยครั้ง หมายถึง
การปฏิบัติที่ต่ำกว่ามัธยฐานของการปฏิบัติ

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของความเชื่อของมารคากลุ่ม
ทดลองที่มีจำนวนครั้งของการปฏิบัติต่างกันในเรื่องการ
เตรียมเต้านมมารคาก่อนคลอด โดยแยกเป็นรายข้อ

ความเชื่อต่อการเตรียมเต้านม	ปฏิบัติมากครั้ง		ปฏิบัติน้อยครั้ง		t
	N = 31		N = 29		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. การเตรียมเต้านมไม่จำเป็นเพราะธรรมชาติ ได้เตรียมไว้พร้อมแล้ว	3.00	0	3.00	0	0
2. การเตรียมเต้านมจะกระตุ้นให้ปนมะเร็งได้	2.87	0.42	2.55	0.63	2.41*
3. การเตรียมเต้านมจะทำให้ทรวงอกหย่อนยาน ได้	2.45	0.85	2.06	0.84	2.28*
4. มารคามีความมั่นใจมากขึ้นว่าสามารถให้นม แก่บุตรได้นาน ถ้าได้เตรียมเต้านมก่อนคลอด	3.00	0	3.00	0	0
5. การนวดคลึงเต้านมจะทำให้มีน้ำนมน้อย	3.00	0	3.00	0	0
6. การดึงหัวนมให้ยืคออกมาจะทำให้เสียทรวงทรง	2.54	0.85	2.03	0.82	2.45*
7. การเตรียมเต้านมเป็นสิ่งที่น่าอาย	3.00	0	2.96	0.18	1.33
8. การเตรียมเต้านมจะทำให้ญาติพี่น้องและสามี เกิดการเข้าใจผิดและคิดรังเกียจ	3.00	0	3.00	0	0
9. สนับสนุนให้มารคาทุกคนได้เตรียมเต้านมก่อน คลอด	3.00	0	3.00	0	0
10. การเตรียมเต้านมถือเป็นการเตรียม พร้อมที่จะเป็นแม่ที่คอยางหนึ่งเพื่อลูก	3.00	0	3.00	0	0
รวม	28.97	1.97	27.62	1.99	2.87*

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า ความเชื่อของมารดาที่มีการปฏิบัติมากและการปฏิบัติ น้อยในกลุ่มทดลอง ทั้งโดยส่วนรวมและเป็นรายข้อ. แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 โดยเฉพาะความเชื่อในข้อที่ว่า การเตรียมเต้านมจะกระตุ้นให้เป็นมะเร็งได้ การเตรียมเต้านมจะทำให้ทรวงอกหย่อนยาน และการกึ่งหัวนมให้ยื่นออกมาจะทำให้เสีย ทรวงอกทรง ซึ่งมีความเชื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของอาการแทรกซ้อนในวันที่ 3 หลังคลอด ของมารดาในกลุ่มทดลองที่มีจำนวนครั้งของการปฏิบัติที่ต่างกัน

อาการแทรกซ้อนหลังคลอด	ปฏิบัติมากครั้ง		ปฏิบัติน้อยครั้ง		t
	N = 31		N = 29		
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
1. สังเกตดูความแข็งของ เต้านมมีมากน้อยอย่างไร	0.58	0.56	0.72	0.45	-1.12
2. สังเกตดูอาการ เกิดอ่อนไหวของ เต้านมได้มากน้อย อย่างไร	0.45	0.50	0.44	0.50	0.08
3. ความรู้สึกเจ็บที่เต้านมขณะให้นมบุตร	0.45	0.50	0.58	0.50	-1.04
4. การขยายตัวของทรวงอกมีมากน้อย อย่างไร	1.03	0.79	0.93	0.88	0.48
5. สังเกตดูอาการบอบซำที่หัวนม	0	0	0	0	0
6. ความรู้สึกเจ็บที่หัวนมขณะให้นมบุตร	1.19	0.40	0.55	0.50	-3.20*
7. เต้านมคัดมากจนหัวนมถูกดึง รังทศสั้นลง	0	0	0	0	0
8. นีวหนังบางจนมองเห็นรอยเส้นเลือดที่เต้านม	0	0	0	0	0
9. คลำพบต่อมน้ำเหลืองโตรักแร้	0	0	0	0	0
10. ความสามารถในการให้นมบุตรมากน้อย อย่างไร	2.09	0.59	2.10	1.61	-0.60

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 พบว่า อาการแทรกซ้อนของมารดากลุ่มทดลองที่มีจำนวนครั้งของการปฏิบัติต่างกัน ในวันที่ 3 หลังคลอดนั้น เกิดมีอาการแทรกซ้อนน้อยและไม่แตกต่างกัน ยกเว้นข้อที่ว่าความรู้สึกเจ็บที่หัวนมมารดาขณะให้นมบุตรมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย